

Gerdien Verschoor

De kop van Oskar Wronski

Uitgeverij AtlasContact

Amsterdam 2014

ISBN 978 9025441906

€ 18,95

Te koop in de museumwinkel
van museum Beelden aan Zee.
Ook verkrijgbaar als eBook.
www.gerdienverschoor.nl

Van Parijs naar Scheveningen

Op haar trouwdag zwemt Ophélie baronesse Bentinck Nyevelt van Heeckeren in haar bruidsjurk de IJssel over. Weg van het leventje dat ze tot dan toe leidde in haar ouderlijk huis, kasteel de Zwanenborch. Ze laat niet alleen haar adellijke bruidegom en ouders en het huis waarin ze opgroeide achter, maar ook haar naam.

Vanaf die dag zal zij door het leven gaan als Odessa van Heek. Haar vlucht eindigt in Parijs, waar zij het schilderen van de stillevens uit haar vorige leven verruilt voor het boetseren van koppen. En dan met name de kop van Oskar Wronski. Odessa van Heek is de hoofdpersoon in *De kop van Oskar Wronski* van Gerdien Verschoor. Verschoor is, naast schrijver, directeur van CODART (Curators of Dutch and Flemish art), een netwerkorganisatie die meer dan 600 museumconservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunstinstituten met elkaar in contact brengt. Na

haar studie kunstgeschiedenis in Leiden kwam Verschoor terecht in Polen waar zij promoveerde. 'Ik werkte na mijn promotie als cultureel attaché op de ambassade,' vertelt Verschoor, 'maar realiseerde me na meer dan tien jaar dat ik terug wilde naar Nederland voor een nieuwe uitdaging.' Die kwam er in de vorm van een baan bij Kasteel Het Nijenhuis in het Overijsselse Heino. Verschoor herinnert zich de eerste werkdag in Het Nijenhuis. 'Ik zat in mijn werkkamer met mijn eerste opdracht om een tentoonstelling in te richten met gipsen van Charlotte van Pallandt.'

Het ligt voor de hand om in Charlotte Dorothee baronesse van Pallandt de hoofdpersoon van *De kop van Oskar Wronski* te herkennen. Immers ook voor Van Pallandt geldt dat zij pas echt werk kon maken van een kunstenaarscarrière nadat haar huwelijk met Adolph graaf van Rechteren op de klippen was gelopen. Maar als ik er Verschoor naar vraag en

haar op de eventuele overeenkomsten wijs dan reageert zij terughoudend. Zij vertelt dat we in Wronski misschien wel de Poolse kunstenaar Strzeminski zouden kunnen ontdekken. Van Strzeminski, die een leerling was van Malevich en die evenals Wronski zwaar gewond raakte in de Eerste Wereldoorlog, is werk te zien in het Kröller-Müller Museum. Het werk van Odessa van Heek wordt in 1991 als zij 75 jaar is tentoongesteld in Het Beeldenmuseum te Scheveningen. Ook hier geeft Verschoor een knipoog naar de werkelijkheid, want Beelden aan Zee waarop het Beeldenmuseum is geïnspireerd opende pas in 1994 zijn deuren.

In het prachtig geschreven *De kop van Oskar Wronski* speelt Gerdien Verschoor een geraffineerd spel met fictie, literaire werkelijkheid en realiteit.

MARJAN OVERDIJK